

Tutkimus: Autoveromuutoksilla ei ole merkittäviä vaikutuksia uusien autojen ensirekisteröintien määriin

Suomen autokanta on selvästi vähemmän arvokas kuin vertailumaissa Ruotsissa ja Norjassa, selviää uudesta tutkimuksesta. Suomen muutokset autoverotukseen vuosina 2003, 2008 ja 2012 eivät näytä vaikuttaneen merkittävästi uusien autojen määrään tai heijastuneen vanhojen autojen poistumiseen autokannasta.

Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen (VATT), Palkansaaajien tutkimuslaitoksen (PT) ja Berkeleyn yliopiston tutkijat arvioivat auto- ja polttoaineverojen muutosten vaikutuksia Suomen, Ruotsin ja Norjan autokantoihin. Tutkijat tarkastelivat myös autoveromuutosten vaikutuksia autokannan uusien autojen ominaisuuksiin ja hiilidioksidipäästöintensiteettiin. Tutkimuksen toisessa osassa tarkasteltiin vuoden 2012 polttoaineuudistuksen alueellisia hintavaikutuksia. Nyt julkaistut tulokset ovat laajan tutkimusohjelman ensimmäiset, alustavat ja vasta kuvailevat tulokset. Palkansaaajien tutkimuslaitoksen tutkimusjohtaja Tuomas Kosonen kirjoitti tutkimusraportin pohjalta autoverotuksen yhteydestä autokannan ominaisuuksiin myös *Talous & Yhteiskunta* -lehden tuoreessa artikkelissa.

Vertailu osoittaa, että suomalaiset ajavat vanhemmilla ja vähemmän arvokkailla autoilla kuin ruotsalaiset ja norjalaiset, mutta vuoden 2003 autoverouudistus pienensi tätä eroa hieman. Veromuutokset näyttävät heijastuvan vähän myös uusien autojen hiilidioksidipäästöintensiteettiin, mutta muutokset päästöissä eivät ole suuria. Dieselautojen osuus sen sijaan lisääntyi jyrkästi kaikissa kolmessa maassa hiilidioksidiperusteisten verojen käyttöönoton jälkeen.

Tutkimuksen mukaan autoveromuutokset heijastuivat myytyjen autojen määrään lyhytaikaisesti ennen muutosta ja muutosten jälkeen. Suomen vuosien 2003 ja 2012 verouudistusten jälkeen ensirekisteröityjen autojen lukumäärässä havaitaan myös muutoksia pidemmällä aikavälillä, mutta on epäselvää johtuvatko muutokset juuri autoveron muutoksista.

Tutkimusta varten on kerätty vuosilta 2000–2014 laaja aineisto, jota käytetään ensimmäistä kertaa yksityiskohtaiseen vertailuun Suomen, Ruotsin ja Norjan autokantojen ominaisuuksien välillä.

KULUTTAJA MAKSAA DIESELVERON KOROTUKSESTA MAALLA ENEMMÄN KUIN KAUPUNGISSA

Polttoaineverojen osalta tutkimuksessa selvitettiin, erosiko Suomen vuoden 2012 polttoaineverojen korotuksen siirtyminen kuluttajahintoihin alueiden tulojen ja varallisuuden tai väestötiheyden mukaan.

Tulosten perusteella dieselveron korotuksesta hintoihin siirtyi suurempi osuus verrattain pienituloisilla

ja alhaisen asuntovarallisuuden alueilla. Alimmissa alueellisissa tulo- ja varallisuusryhmissä veronkorotuksesta siirtyi hintoihin 15–20 prosenttiyksikköä enemmän kuin ylimmissä tulo- ja varallisuusryhmissä.

Suurimpien tulojen, varallisuuden ja väestötiheyden alueilla sekä kaupunkimaisimmilla alueilla veronkorotuksen läpimeno oli noin 60 prosenttia, alimpien tulojen, varallisuuden ja väestötiheyden alueilla sekä maaseutumaisimmilla alueilla hieman alle 80 prosenttia.

Hankkeessa Tilastokeskus on lisäksi muodostanut SISU-mikrosimulointimallin yhteydessä käytettävän ajoneuvo- ja polttoaineverojen erillismoduulin.

Tutkimukset on toteutettu osana valtioneuvoston vuoden 2017 selvitys- ja tutkimussuunnitelmaa. ■

LISÄTIETOJA

Tuomas Kosonen, tutkimusjohtaja, PT, puh. (09) 2535 7333

Marita Laukkanen, johtava tutkija ja tutkimusohjaaja, VATT, puh. 0295 519 429

JULKAISUT

Jarkko Harju, Tuomas Kosonen, Marita Laukkanen, Kimmo Palanne ja James Sallee:

Studying fuel and car tax policies using microdata: evidence from Finland, Sweden and Norway.

Publications of the Government's analysis, assessment and research activities 70/2018.

Sanni-Sandra Hellman ja Sampo Lappo:

Liikenteeseen ja autoiluun liittyvien verojen simulointimallin rakentaminen.

Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 71/2018.

Tuomas Kosonen:

Liikenteen verotuksen vaikutukset autokantaan.

Talous & Yhteiskunta 4/2018.